

POLITIKERSPØRGSMÅL

Spørgsmål nr.: FRR-037-26

Dato: 23. juni 2026

Stillet af: Vibeke Westh (A)

Besvarelse udsendt den: 28. august 2026

Implementering af ny viden om overgangsalder og hormonbehandling

Motivation og spørgsmål:

Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi (DSOG) har offentliggjort nye nationale retningslinjer for hormonbehandling i overgangsalderen. Samtidig peger flere praktiserende læger på, at implementeringen i almen praksis fortsat er under udvikling, og at der er behov for yderligere videndeling og understøttelse.

Jeg modtager samtidig mange henvendelser fra kvinder, som oplever udfordringer med at få rådgivning og behandling af overgangsaldergener samt lange ventetider til gynækologisk speciallæge.

På den baggrund ønskes det oplyst:

1. Hvordan arbejder Region Østdanmark med at understøtte implementeringen af den nyeste viden og de nye retningslinjer om hormonbehandling i overgangsalderen?
2. Vurderer administrationen, at der er behov for yderligere kompetenceudvikling, videndeling eller efteruddannelse på området blandt praktiserende læger og andre relevante sundhedsprofessionelle?

3. Vurderer administrationen, at manglende implementering eller usikkerhed om retningslinjerne kan bidrage til øget henvisning til gynækologiske speciallæger og dermed længere ventetider for kvinder med overgangsaldergener?
4. Hvilke muligheder ser administrationen for at styrke formidlingen af viden om overgangsalder og menopause til både sundhedsprofessionelle og borgere?
5. Hvordan vil Region Østdanmark sikre en ensartet tilgang på tværs af regionen, så kvinder får lige adgang til rådgivning og behandling baseret på den nyeste viden, uanset hvor de bor?
6. Hvilken rolle ser administrationen for Region Østdanmark i implementeringen af ny viden om overgangsalder, herunder gennem KAP, efteruddannelse og videndeling til almen praksis?

Svar:

Administrationen har til brug for besvarelsen af spørgsmålene indhentet bidrag fra Sundhedsfagligt Råd for Gynækologi og Obstetrik, den Regional Lægemeddelkomite, de regionale KAP-enheder, Medicinfunktionen og regionale lægefaglige konsulenter.

Ad. 1. Hvordan arbejder Region Østdanmark med at understøtte implementeringen af den nyeste viden og de nye retningslinjer om hormonbehandling i overgangsalderen?

Regionerne understøtter via løbende moderniseringer på speciallægeområdet, at de enkelte specialer i speciallægepraksis er fagligt ajour i forhold til gældende regler, herunder nationale kliniske retningslinjer. Der er senest for specialt gynækologi lavet en modernisering, som er trådt i kraft pr. 1. april 2025. Der er bl.a. indført en ny ydelse i gynækologisk speciallægepraksis for udredning og behandling af kvinder i begyndende eller konstateret overgangsalder (menopause) med svære gener, hvor egen læge vurderer, at der er behov for udredning og eventuel opstart af hormonbehandling i gynækologisk speciallægepraksis. Det fremgår af ydelsesbeskrivelsen, at undersøgelse og behandling følger de til enhver tid gældende retningslinjer fra Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi (DSOG).

Den stigende efterspørgsel på behandling af gener i forbindelse med overgangsalderen og de nye retningslinjer har medført et behov for efteruddannelse i almen praksis. Derfor har Region Hovedstadens Kvalitet i Almen Praksis i Region Hovedstaden i efteråret 2025 udviklet en klyngepakke vedrørende menopause og hormonbehandling. Regionens medicinkonsulenter, som er praktiserende læger, tilbyder facilitering af klyngepakken i kvalitetsklyn-

gerne med afsæt i deltagernes ordinationer til egne patienter. Klyngepakken har siden november 2025 været anvendt på ni møder og der er yderligere planlagt fem møder med klynger i efteråret 2026.

I regionerne blev der på store praksisdag sat fokus på hormonbehandling ved overgangsalder i foråret 2026. I Region Sjælland var foredrag og workshop fuldt booket og i Region Hovedstaden blev der afholdt en session som ligeledes var velbesøgt med knap 100 deltagere og stor tilfredshed med det faglige udbytte

Grundet den stigende interesse har KAP-enhederne i regi af Decentral Gruppebaseret Efteruddannelse desuden besluttet, at kønshormoner skal være et af de tre første faglige områder, som der udvikles i projektet '15 faglige'. Med inspiration fra KSA-metoden (Knowledge Self-Assessment) udvikles pakker til brug i efteruddannelsesgrupperne. Metoden omfatter gennemgang af cases med multiple choice spørgsmål, hvor svarene begrundes. Metoden er nem at anvende, har et højt fagligt udbytte og er særligt god til at præsentere ny viden, fakta og nye guidelines indenfor et givent emne. Projektet finansieres af midler til Regional Kvalitetsudvikling i KAP-H

Ad. 2. Vurderer administrationen, at der er behov for yderligere kompetenceudvikling, videndeling eller efteruddannelse på området blandt praktiserende læger og andre relevante sundhedsprofessionelle?

Region Hovedstaden og Region Sjælland vurderer, at der er et fortsat behov for at understøtte de alment praktiserende læger, så de er opdaterede i forhold til de nyeste anbefalinger og har de rette værktøjer til at kunne rådgive deres patienter derefter. Siden de nationale retningslinjer fra Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi (DSOG) er offentliggjort i februar 2026, har Region Hovedstaden og Region Sjælland haft fokus på regionale anbefalinger og forsyningsvanskeligheder inden for hormonbehandling i regionernes nyhedsbreve flere gange.

DSOG's guidelines er udarbejdet til speciallæger i gynækologi og obstetrik og er ikke målrettet i almen praksis. Medicinrådet har meddelt, at rådet vil udarbejde en behandlingsvejledning til almen praksis, som også vil adressere, hvordan behandlingerne skal struktureres og vedligeholdes i almen praksis, samt hvornår henvisning til speciallæge er nødvendig.

Begge regioner tilbyder korte besøg i almen praksis ved sundhedsfaglig person om skiftende farmakologiske emner kaldet MedicinVisit eller MedicinBesøg. En rundspørge fra Medicinfunktionen på Klinisk Farmakologisk Afdeling, Bispebjerg Hospital om forslag til fremtidige emner til MedicinVisit blandt praktiserende læger i Region Hovedstaden, har vist stor interesse for yderligere undervisning og kompetenceudvikling på området. Det påtænkes derfor at

gennemføre et MedicinVisit og MedicinBesøg om menopause, når Medicinrådets relevante nationale behandlingsvejledning foreligger, så undervisningen kan tage afsæt i de kommende nationale anbefalinger, som er under udarbejdelse i Medicinrådet.

Ad. 3. Vurderer administrationen, at manglende implementering eller usikkerhed om retningslinjerne kan bidrage til øget henvisning til gynækologiske speciallæger og dermed længere ventetider for kvinder med overgangsaldergener?

Administrationen vurderer, at den øgede omtale og fokus har medført en stigende efterspørgsel på hormonbehandling i almen praksis fra kvinder i forbindelse med menopausen. Almen praksis håndterer allerede mange af disse patienter, mens nogle patienter må henvises til en specialist. Den stigende omtale har dog også medført, at nogle kvinder henvender sig til almen praksis med høje forventninger til udredning og specifik behandling, samt om at få en henvisning til en praktiserende speciallæge i gynækologi og obstetrik.

På grund af den øgede opmærksomhed på peri- og menopausale gener ser almen praksis desuden en helt ny patientgruppe bestående af kvinder helt ned i slutningen af 30'erne, som ønsker udredning for perimenopausale symptomer. Det er en patientgruppe, som tidligere sjældent blev behandlet med hormoner, og de ender oftere med at blive henvist til en gynækolog for rådgivning/behandling.

Når en praktiserende læge møder en patient med symptomer relateret til overgangsalderen, er der i første omgang behov for en afdækning af kvindens symptomer og eventuelle behov for behandling. Udredning af gener i forbindelse med overgangsalderen er tidskrævende og kræver ofte flere konsultationer. Det skyldes både, at lægen først skal vurdere om generne er opstået på baggrund af andre faktorer end overgangsalderen, og at selve dialogen med patienten kan være vanskelig, når patienten allerede har et ønske om at blive henvist til gynækolog, inden konsultationen er startet. Når patienten er udredt, kan det være nødvendigt at afprøve forskellige behandlinger for at finde den rette løsning for patienten, hvilket betyder yderligere lægekontakt.

Manglen på retningslinjer for hvilke patienter, som almen praksis bør henvise til speciallæge, medfører, at læger uden en særlig indsigt i området i højere grad henviser til speciallæge.

Speciallæger oplever mærkbart flere henvisninger, hvilket har betydet at speciallæger har været nødsaget til at begrænse antallet af tider til patienter med overgangsaldersrelaterede gener. Dette af hensyn til patienter med andre gynækologiske problematikker. Overordnet set har efterspørgslen haft den betydning, at ventetiden i speciallægepraksis for gynækologi og obstetrik er steget. Ventetiden vurderes dog fortsat at være acceptabel.

Ad. 4., 5. og 6. Hvilke muligheder ser administrationen for at styrke formidlingen af viden om overgangsalder og menopause til både sundhedsprofessionelle og borgere?; Hvordan vil Region Østdanmark sikre en ensartet tilgang på tværs af regionen, så kvinder får lige adgang til rådgivning og behandling baseret på den nyeste viden, uanset hvor de bor?; og Hvilken rolle ser administrationen for Region Østdanmark i implementeringen af ny viden om overgangsalder, herunder gennem KAP, efteruddannelse og videndeling til almen praksis?

Region Hovedstaden og Region Sjælland har flere initiativer vedr. menopause til almen praksis. Foruden facilitering af klyngepakken vedr. Menopause, er Region Hovedstadens Medicinfunktion for praksissektoren undervejs med en præparatoversigt, som giver almen praksis et efterspurgt overblik over de mange forskellige præparater, der findes.

De kliniske vejledninger fra de lægefaglige selskaber medtager ikke forhold omkring pris. Af denne årsag har Region Hovedstaden har efterspurgt, at Medicinrådet udarbejder en behandlingsvejledning vedr. Hormonbehandling ved menopause, og meldingen fra Medicinrådet er, at dette arbejde vil blive opstartet i sommeren 2026.

Regionerne har mulighed for at understøtte almen praksis ved brug af forskellige metoder:

- *Nyhedsbrevene PraksisInfo og PraksisNyt*
- *Klyngemøder*
- *Praksisbesøg ved KAP Sjælland/KAP Hovedstaden konsulent*
- *MedicinBesøg/MedicinVisit*
- *I særlige tilfælde har KAP-H desuden afholdt Webinar*
- *Decentral Gruppebaseret Efteruddannelse "15 faglige spørgsmål"*

Hidtil har regionerne henvendt sig til almen praksis gennem nyhedsbrevene PraksisInfo og PraksisNyt og i Hovedstaden også ved klyngemøder. Regionernes lægemiddelenheder og KAP-enheder kan imidlertid sammen med administrationerne vælge at prioritere nye og større indsatser rettet mod almen praksis, hvis det vurderes, at der er potentiale for en større indsats blandt øvrige fagområder inden for rationel medicinanvendelse. Dette kunne evt. være relevant i forbindelse med implementering af en ny behandlingsvejledning fra Medicinrådet. Eksempler herpå er en MedicinVisit/-Besøg indsats vedrørende hormonbehandling ved overgangsalder, samt Decentral Gruppebaseret Efteruddannelse ved 15 faglige spørgsmål om kønshormoner. Regionerne vurderer løbende, om der er behov for nye indsatser.

Regionerne henvender sig som udgangspunkt ikke direkte til borgere om deres behandlinger, men kan i særlige tilfælde understøtte almen praksis' kommunikation med borgere ved at udarbejde borgerrettet materiale, som kan udleveres til patienten i klinikken.

Regionerne stiller desuden information til rådighed vedr. udvalgte sygdomme på sundhed.dk og i Region Sjælland på helbredsprofilen. I Region Sjælland tilbydes desuden telefonisk rådgivning om medicin hverdage mellem 9 og 13.

I speciallægepraksis efterspørger regionerne, at der udvikles en klyngepakke, om hormonbehandling i forbindelse med overgangsalderen. Det kan være en måde at sikre, at behandling af overgangsalder og menopause udføres ensartet i gynækologisk speciallægepraksis uagtet geografisk placering i regionerne.